

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 451/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att främja träbyggande

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 451/2025 rd undertecknat av riksdagsledamöter Vesa Kallio m.fl. /cent:

Vilka åtgärder har regeringen vidtagit för att främja träbyggande i enlighet med regeringsprogrammet,

vilka konkreta åtgärder har regeringen vidtagit för att avveckla regleringen av träbyggande,

vilka direkta och konkreta satsningar har regeringen riktat mot FUI-finansiering för träbyggande och utbildning inom branschen,

anser regeringen att det överhuvudtaget är viktigt att öka träbyggandet i Finland, och

med vilka åtgärder främjar regeringen träbyggandets klimatnytta där koldioxid lagras inom byggbranschen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen har främjat träbyggande med hjälp av författningsstyrning, informationsstyrning och finansiering.

De lagstiftningsändringar som underlättar byggandet och som genomförs av Orpos regering, till exempel lagen om områdesanvändning och ändringsserien till bygglagen, skapar möjligheter för småhusbyggande, av vilket en mycket stor andel är träbyggande. Den nya bygglagen trädde i kraft i början av 2025. Genom den nya lagen lindrades regleringen och till exempel höjningen av tröskeln för bygglov har ökat småskaligt byggande, vilket redan har stött småskaligt träbyggande trots det rådande konjunkturläget. Klimatdeklarationen för nya byggnader, gränsvärden för byggnadernas koldioxidfotavtryck och koldioxidhandavtryck som nämns i bygglagen har inom branschen ansetts vara positiva även för träbyggande. Förordningen om gränsvärden för byggande träder i kraft i januari 2026 och främjar användningen av koldioxidsnåla byggmaterial, såsom trä.

Avsikten är att anvisa sammanlagt cirka 2–2,5 miljoner euro till jord- och skogsbruksministeriets forsknings-, utvecklings- och innovationsmoment för att främja forsknings- och utvecklingsprojekt inom träbyggande (FUI) 2026–2028. Enligt preliminära uppgifter från jord- och skogsbruksministeriet riktas finansieringen till FUI-verksamhet vid yrkeshögskolor och universitet som ger träbyggnadsundervisning samt vid branschföretag. Samtidigt främjar man kompetensen inom sektorn i fråga om de nya normer som styr planeringen och genomförandet av träkonstruktioner. Avsikten är att inleda en öppen ansökan våren 2026. Dessutom stärks mervärdet av skogsbaserad bioekonomi i östra Finland genom arbets- och näringsministeriets tillväxtprogram Nya initiativ för skogsbaserad bioekonomi. I programmet finansieras tre projekt, varav ett är att skapa en utvecklingsplattform för träbyggande 2026–2027.

Som en del av informationsstyrningen deltar miljöministeriet i det europeiska gemensamma projektet för träbyggande European Wood Policy Platform (WoodPoP) som omfattar aktörer från 27 olika länder. Nätverket producerar information och fungerar som en kanal för växelverkan mellan politiska beslutsfattare, industrin och forskarvärlden och dess mål är att främja en hållbar användning av trä och stärka träets roll i stävjandet av klimatförändringen. Projektets åtgärdsförslag för träbyggande har publicerats med titeln ”Puupohjainen bio- ja kiertotalous kestäväälle Euroopalle” och dessutom har publicerats en policy brief under namnet ”Puutuotesektori tarvitsee osaavaa työvoimaa johtaakseen Eurooppaa kohti kestäväää tulevaisuutta”. För att höja profilen för träbyggande har den internationella träbyggnadstävlingen ”Dara Award 2026” utlysts i det ovan beskrivna WoodPoP-samarbetet. Målet är att hitta och fira byggnader på olika håll i Europa som lyfter fram träets potential i den byggda miljön. I december 2025 inledde miljöministeriet tillsammans med Puuinfo en nationell förhandskvalificering till tävlingen.

Utvecklingsarbetet och utbildningen inom träbyggande har länge stötts aktivt genom olika program och projekt, såsom miljöministeriets program för träbyggande. Programmet kompletterades av Fånga kolet-projekten som genomfördes som en del av åtgärdshelheten inom markanvändningssektorn 2019–2024. I samarbete mellan programmen utarbetades också läromedel för läroanstalter inom branschen och kommunikationsprojekt genomfördes. Vid sidan av dessa projekt har miljöministeriets program för en koldioxidsnål byggd miljö finansierat projekt vars syfte har varit att mer allmänt främja koldioxidsnålt byggande. Från programmet har man också kunnat få finansiering för projekt som främjar användningen av trä i byggandet. Trätiden är ett nätverksprojekt som startats av Naturresursinstitutet. Under 2025–2027 sammanför projektet regionala aktörer, företag, finansiärer och branschorganisationer. Naturresursinstitutet anvisas sammanlagt cirka 3 miljoner euro för genomförandet av nätverksprojektet under åren 2025–2027.

Helsingfors 08.01.2026

miljö- och klimatminister Sari Multala